

Saugodamiesi gripo rankas plauna tik pusė lietuvių

Viena 2009 m. Eurobarometro visuomenės nuomonės Europos Sąjungoje (ES) apklausos temų buvo **2009-2010 m. vakcinavimo programos rezultatai**. Tyrimas atliktas 2009 m. lapkričio 26-30 d., telefonu apklausus daugiau nei 28 tūkst. atsitiktinai atrinktų 27 ES šalių ir Norvegijos, Šveicarijos bei Islandijos piliečių nuo 15 metų.

Eurobarometras domėjosi šiais klausimais:

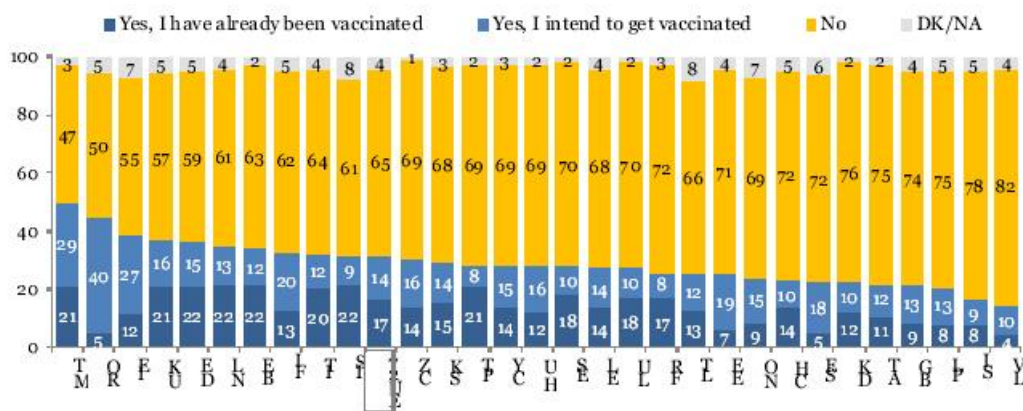
1. Ar respondentai ketina skiepytis nuo sezoninio gripo 2009-2010 m.
2. Ką žino apie pandemiją H1N1 (kiaulių) gripą.
3. Ar pandeminis gripas jiems kelia nerimą ir ką apie jį mano.
4. Kaip vertina savo žinias apie pandemiją gripą.
5. Kokiais informacijos šaltiniais pasitiki.
6. Pandeminis gripas H1N1 žiniasklaidoje.
7. Kokių apsaugos priemonių ėmėsi.
8. Ką mano apie skiepus nuo H1N1 gripo.

25% apklausoje dalyvavusių Lietuvos piliečių (31% visų apklaustųjų Europoje) pritarė vakcinavimui nuo sezoninio gripo:

- 13% apklaustų Lietuvos piliečių teigė, kad „jau pasiskiepijo“ (17% apklaustųjų Europos mastu; **toliau skliausteliuose – visų apklausos dalyvių nuošimtis**);
- 12% Lietuvos piliečių (14%) „ketino skiepytis“ nuo sezoninio gripo šiais metais.

Bet dauguma – **beveik du trečdaliai (66%) Lietuvos piliečių (65%) teigė, kad nesiruošia skiepytis nuo sezoninio gripo.**

Intent to get vaccinated against seasonal influenza this year

Q1. Do you intend to get vaccinated against seasonal influenza this year?
Base: all respondents, % by country

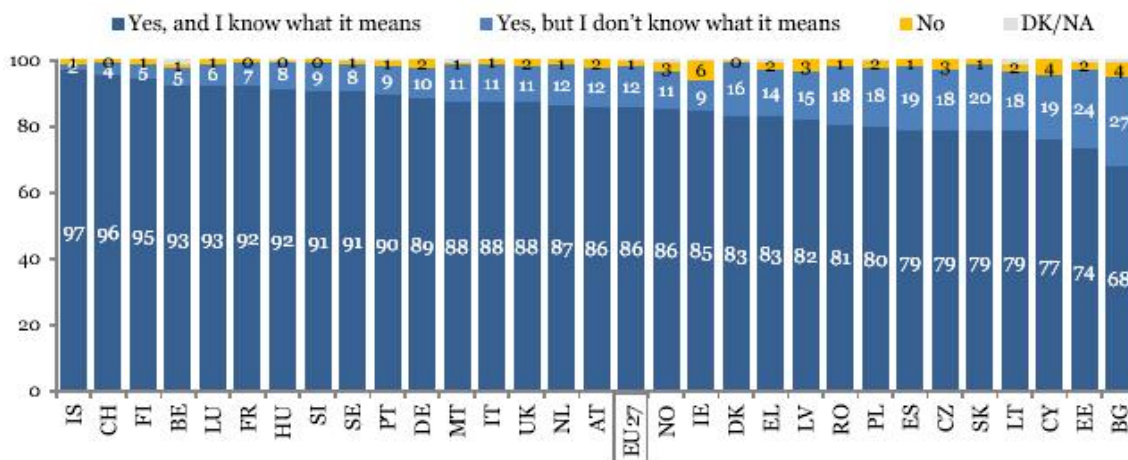
Apie 2009 m. H1N1 pandemiją girdėjo dauguma apklausos dalyvių (98%).

Dar daugiau, didžioji dauguma girdėjusių apie H1N1 gripą buvo apie jį informuoti:

- **79% Lietuvos respondentų (86%) atsakė girdėję apie kiaulių gripą ir žino, kas tai yra.**

- 18% Lietuvos piliečių (vienas iš 10 ES piliečių - 12%) tvirtino girdėję apie pandeminį gripą, bet nežinojo, ką tai reiškia.

Awareness of pandemic H1N1 2009, also referred to as swine flu

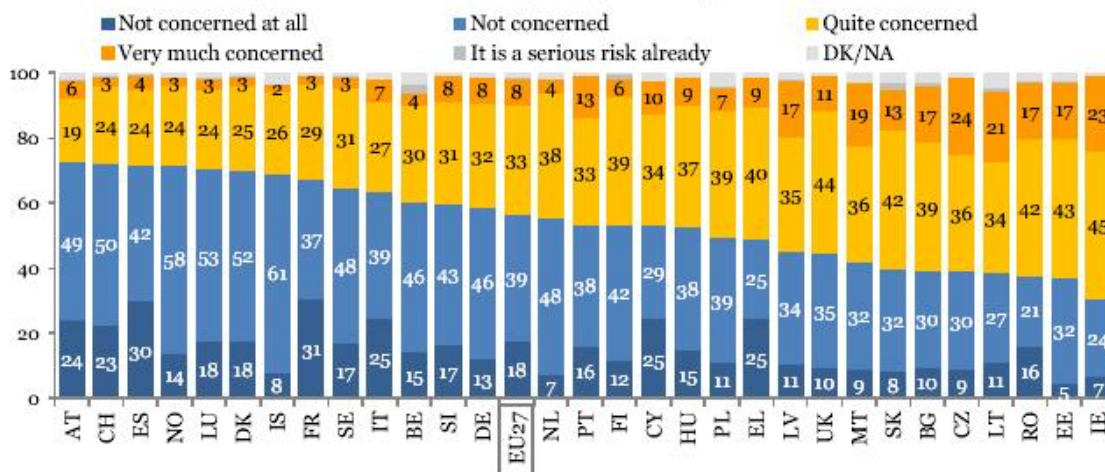

Q2. Have you heard about the pandemic H1N1 flu, also referred to as swine flu?

Base: all respondents, % by country

38% - Lietuvos apklaustųjų (daugiau nei pusė visų respondentų - 57%) nesirūpino, kad pandeminis gripas gali kelti didelį pavojų jų šalyje. **Kad H1N1 gripas gali būti labai pavojingas, nerimavo daugiau nei pusė (56%) Lietuvos respondentų** (du penktadaliai visoje Europoje - 41%).

Concern that the pandemic H1N1 2009 may develop into a serious risk

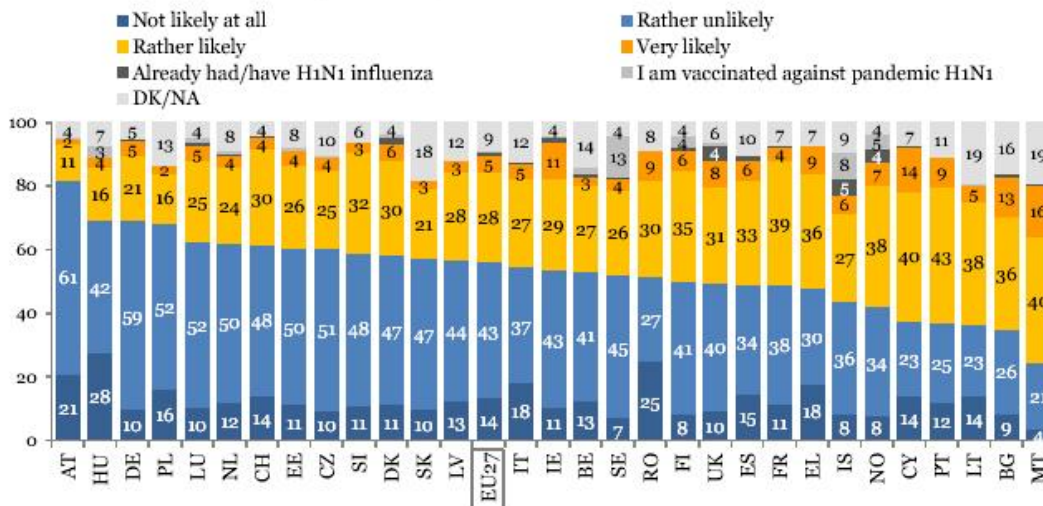

Q3. How concerned are you that the pandemic/swine (H1N1) flu may develop into a serious risk in [OUR COUNTRY]?

Base: all respondents, % by country

Mažiau nei pusė (37%) Lietuvos piliečių (dauguma visų respondentų - 57%) **buvo įsitikinę, kad tikimybė patiems užsikrėsti H1N1 gripu – menka.**

Likelihood of personally catching influenza H1N1

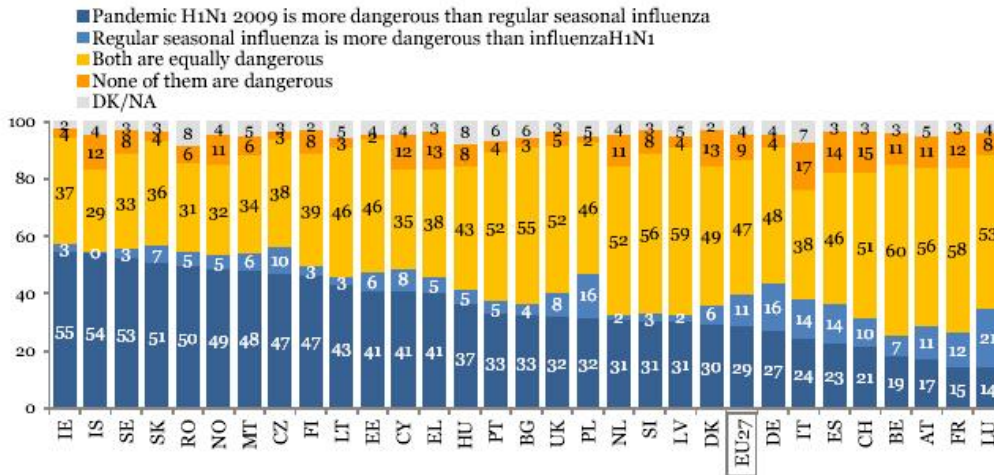

Q4. How likely do you think it is that you, personally, will catch pandemic (H1N1) flu?
Base: all respondents, % by country

Bet 43% lietuvių (vienas iš trijų respondentų Europos mastu - 33%) manė gali užsikrėsti pandeminiu gripu. Be to, vienas procentas ES piliečių teigė, kad jau sirgo ar šiuo metu serga H1N1 gripu ir panaši dalis (1%) pareiškė pasiskiepiję nuo pandeminio gripo. Beveik penktadalis (19%) Lietuvos apklaustųjų (vienas iš 10 respondentų Europos mastu - 9%) negalėjo pareikšti nuomonės, kokia tikimybė jiems patiems užsikrėsti H1N1.

Paprašyti įvertinti, kuris gripas, jų nuomone, pavojingesnis – pandeminis H1N1 ar įprastas sezoninis gripas – santykinė dauguma ES piliečių atsakė, kad abiejų rūšių gripas vienodai pavojingas (47% Europos mastu ir 46% lietuvių). Bet **daugiau nei keturi iš 10 respondentų (43%) Lietuvoje** (beveik trys iš 10 respondentų – 29% Europos mastu) **buvo įsitikinę, kad pandeminis gripas pavojingesnis už sezoninį**, o trys iš 100 (3%) Lietuvoje (vienas iš 10 (11%) visoje Europoje), priešingai, laikė sezoninį gripą pavojingesniu už H1N1. 3% Lietuvos apklaustųjų (9% Europoje) manė, kad ypatingo pavojaus nekelia nei vienas, nei kitos rūšies gripas.

Pandemic H1N1 2009 compared to regular seasonal influenza

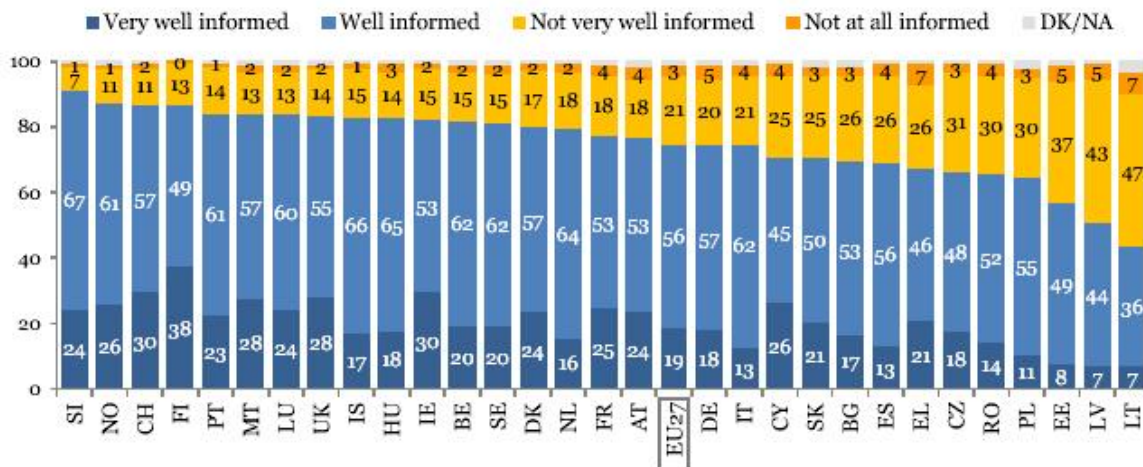

Q5. Which of the following statements is the closest to your opinion on H1N1 flu?
Base: all respondents, % by country

Vos 43% lietuvių manė esą informuoti apie H1N1 gripą (žemiausias rodiklis Europoje). Tuo tarpu Europos mastu tokių buvo trys ketvirtadaliai (75%) apklaustųjų. Kiek daugiau nei trečdalis (36%) lietuvių (daugiau nei pusė – 56% Europos mastu) manė esantys gerai informuoti, 7% lietuvių ir penktadalis (19%) respondentų Europos mastu manė esą labai gerai informuoti. Kone pusė (47%) Lietuvos piliečių (penktadalis (21%) visų europiečių) jautėsi nesantys labai gerai informuoti apie kiaulių gripą, o 7% Lietuvos apklaustųjų ir 3% visoje Europoje atsakė, kad iš viso nieko nežino apie pandemiją H1N1 gripą.

Daugiau nei pusė tirtų valstybių gyventojų manė esą gerai ar labai gerai informuoti apie H1N1 gripą išskyrus Lietuvą, kur dauguma respondentų (54%) jautėsi nepakankamai informuoti šiuo klausimu.

Informed about the pandemic influenza H1N1

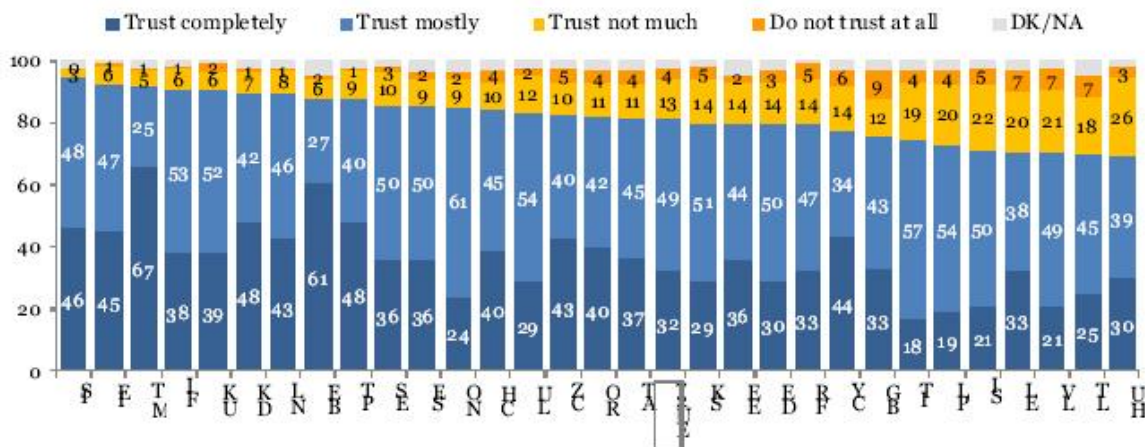

Q6. How well informed do you feel about the pandemic H1N1 flu?
Base: all respondents, % by country

ES piliečiai labai pasitiki medikais – gydytojais ir farmacininkais informacijos apie kiaulių gripą klausimais. Trečdalis ES piliečių atsakė visiškai pasitikintys medikų jiems

teikiama informacija apie H1N1 gripą (32%), Lietuvoje – ketvirtadalis (25%), dar 45% Lietuvos respondentų dažniausiai pasitiki jais šiais klausimais (49% visoje Europoje) .

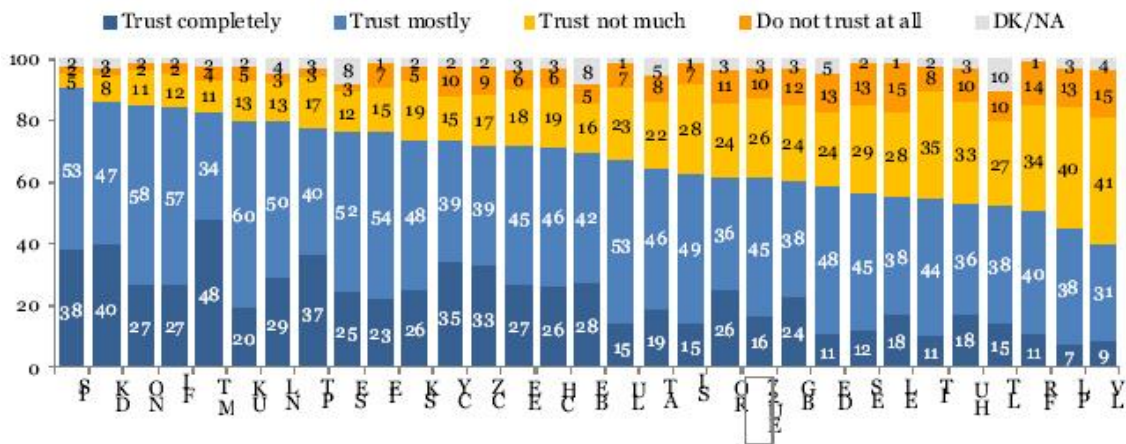
Trusted source: **Health professionals like doctors, pharmacists**

Q10. How much do you trust each of the following sources to inform you about the pandemic (H1N1) flu?
Base: all respondents, % by country

Nacionalinės institucijos (pvz., ministerijos ir pan.) ir **Europos institucijos** – antroje ir trečioje informacijos apie kiaulių gripą šaltinių, kuriais labiausiai pasitikima, sąrašo vietoje. 53% lietuvių (61%) visiškai ar dažniausiai pasitikėtų nacionalinių įstaigų teikiama šio pobūdžio informacija, 52% (52%) – pasitikėtų Europos institucijų informacija.

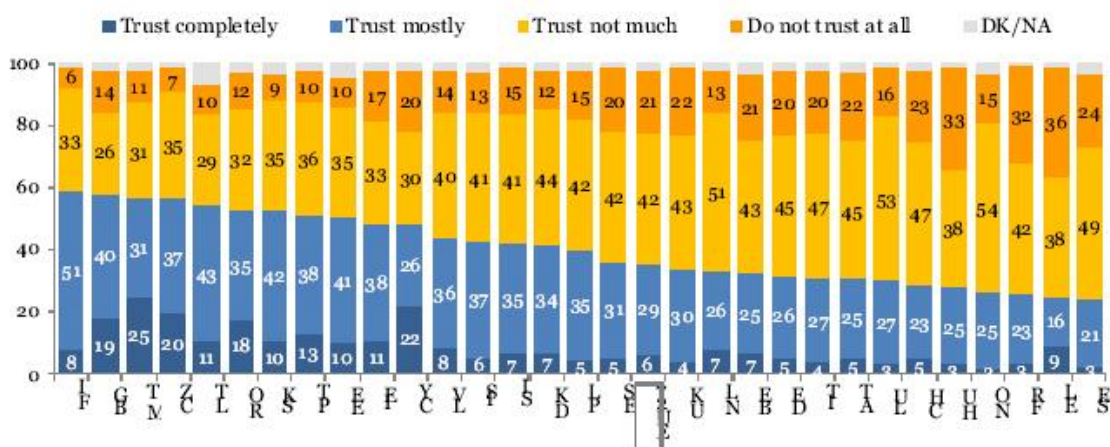
Trusted source: **National health authorities (Ministry, etc.)**

Q10. How much do you trust each of the following sources to inform you about the pandemic (H1N1) flu?
Base: all respondents, % by country

Lietuviai labai pasitiki žiniasklaida (televizija, radijas, laikraščiai ir pan.) – net 54%, tuo tarpu visoje Europoje ja pasitikima gerokai mažiau – kiek daugiau nei trečdalis (35%). Gerokai skiriasi ir lietuvių bei visos Europos respondentų nuomonė apie internete skelbiamą informaciją apie kiaulių gripą: šia informacija pasitiki 42% lietuvių ir 29% visų europiečių.

Trusted source: **Media (TV, radio, newspapers, etc.)**

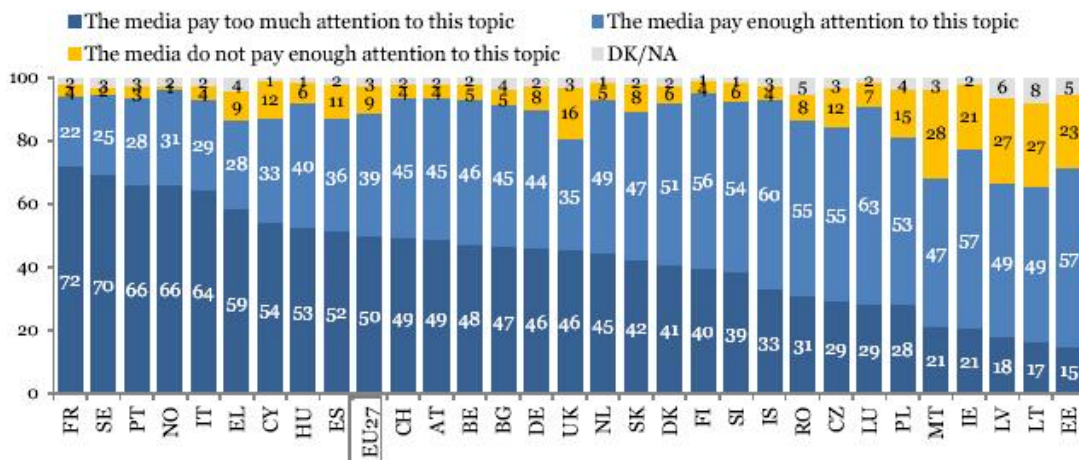

Q10. How much do you trust each of the following sources to inform you about the pandemic (H1N1) flu?
Base: all respondents, % by country

Beveik pusė (42%) Lietuvos apklaustųjų manė, kad žiniasklaida kiaulių gripui skyrė per daug dėmesio (29%), dar trečdalis (27%) lietuvių ir gerokai mažesnis nuošimtis (9%) visoje Europoje galvojo priešingai – t.y., kad žiniasklaida gripui neskiria pakankamai dėmesio.

49% - lietuvių (39%) manė, kad jų šalyje žiniasklaida gripui skyrė pakankamai dėmesio.

Pandemic H1N1 2009 in the media

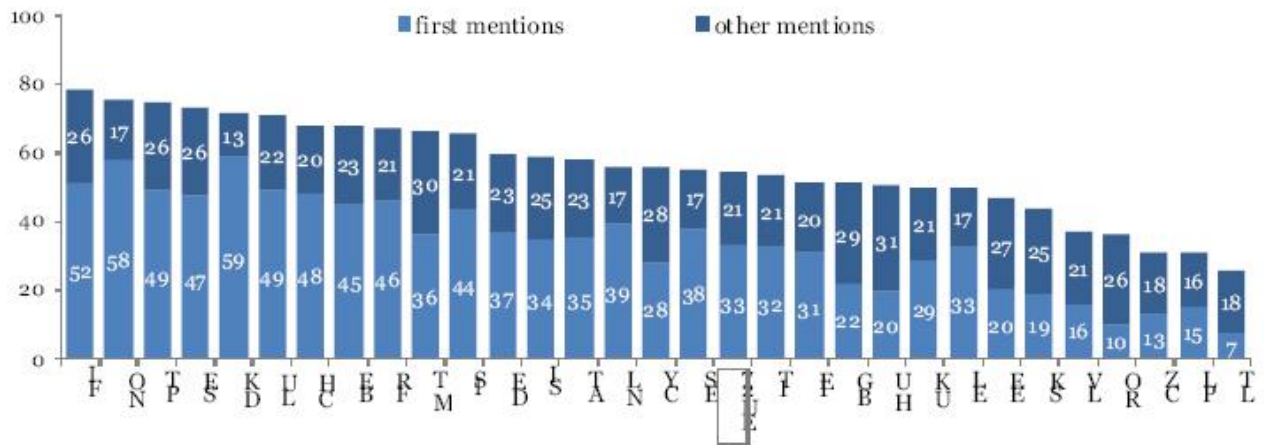
Q11. In your opinion, do the media in [OUR COUNTRY] pay too much, enough, or not enough attention to the pandemic (H1N1) flu?
Base: all respondents, % by country

Paprašyti spontaniškai atsakyti, kaip galima apsisaugoti nuo pandeminio H1N1 gripo:

- Trečdalis ES piliečių pirmiausia paminėjo „reguliariai plauti rankas“ (33%), tuo tarpu tai žinojo tik 7% lietuvių.
- 31% apklaustų lietuvių ir maždaug vienas iš dešimties (13%) visos Europos respondentų pirmiausia atsakė: „pasiskiepyti nuo pandeminio H1N1 gripo“.

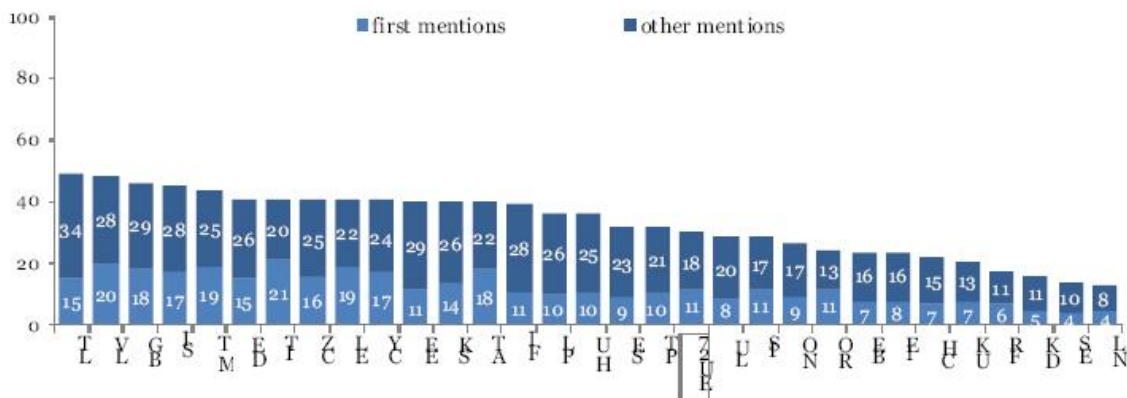
- Kad reikėtų „**vengti masinio žmonių susibūrimo vietų** (pvz., autobusų, traukinių, kino teatrų, barų, restoranų, mokyklų ir pan.)“ **manė 15% apklaustų Lietuvos piliečių.**
- Kad reikėtų „**nuolat laikytis kvėpavimo higienos** (pvz., čiaudėti į nosinaitę, išmesti naudotas nosinaites)“ paminėjo 4% lietuvių ir 11% visos Europos respondentų.
- Dar 17% (8%) apklausos dalyvių pirmasis atsakymas buvo: „**vengti kontaktų su užsikrėtusiais pandeminiu H1N1 gripu asmenimis**“.
- Keli respondentai manė, jog verta paminėti „**dėvėti veido kaukę**“ (po 3%).
- „**Pasiskiepyti nuo sezoninio gripo**“ (2% ir 9%) ar „**vartoti antivirusinius vaistus** (pvz., tamiflu, relenza)“ (3% ir 1%).
- Be to, vienas iš 20 visų europiečių (5%) pirmiausia atsakė, kad priemonių apsisaugoti nuo pandemio H1N1 gripo nėra.

Prevention: Wash your hands regularly

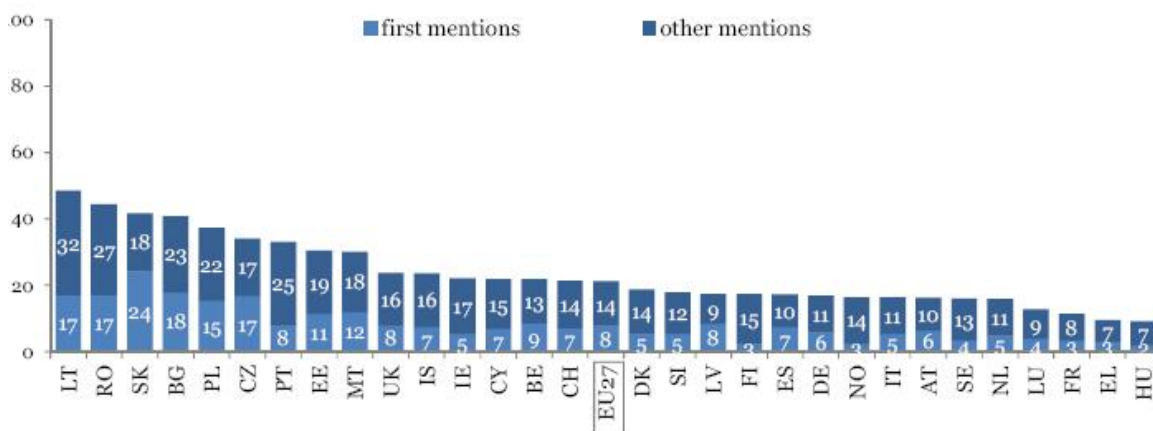
Q7. In general, what can people do to protect themselves against the pandemic H1N1 flu?
Base: all respondents, % by country

Prevention: **Avoid places where large numbers of people are gathered (e.g. buses, trains, cinemas, bars, restaurants, schools etc)**

Q7. In general, what can people do to protect themselves against the pandemic H1N1 flu?
Base: all respondents, % by country

Prevention: **Avoid contact with people who are infected with pandemic influenza H1N1**

Q7. In general, what can people do to protect themselves against the pandemic H1N1 flu?
Base: all respondents, % by country

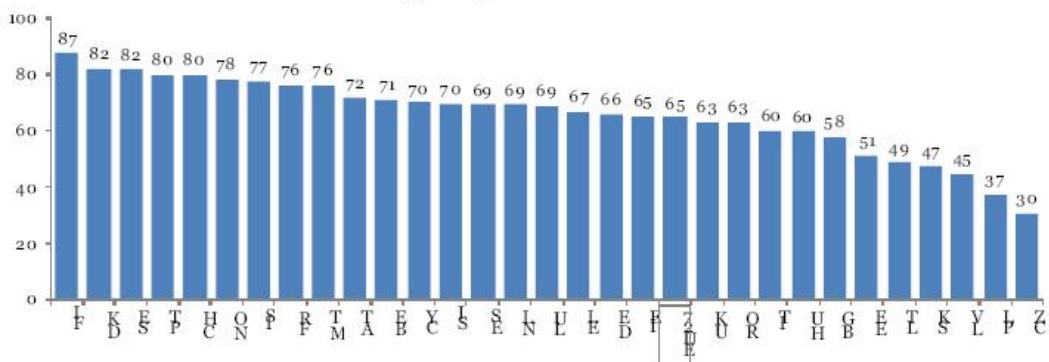
Paklausti apie elgesio pokyčius saugantis kiaulių gripo maždaug vienas iš keturių respondentų (22% ir 24%) tvirtino, kad elgiasi kitaip. **Trys ketvirtadaliai respondentų atsakė nekeitę savo elgesio** (74% lietuvių ir 75% visos Europos mastu).

Respondentai, pripažinę, kad siekdami apsisaugoti nuo pandeminio H1N1 gripo pakeitė savo elgesį, buvo paklausti, kokiomis priemonėmis jie saugosi:

- Beveik pusė lietuvių (49%) ir du trečdaliai (65%) visų respondentų spontaniškai atsakė, kad saugodamiesi kiaulių gripo „nuolat plauna rankas“.
- 50% Lietuvos respondentų ir ketvirtadalis (27%) visoje Europoje elgesį keitusių asmenų paminėjo, kad „vengia masinio žmonių susibūrimo vietų (pvz., autobusų, traukinių, kino teatrų, barų, restoranų, mokyklų ir pan.)“

- „Stropiai laikosi kvėpavimo higienos (pvz., čiaudėja į nosinaitę, išmeta naudotas nosinaites)” (19% lietuvių ir 23% visų apklaustų europiečių).
- Lietuviai, saugodamiesi pandemio gripo, itin „vengė kontaktų su užsikrėtusiais pandeminiu *H1N1* gripu žmonėmis” - 45% (15%).
- Kiek mažiau piliečių, pripažinusių, kad gripas privertė juos keisti savo elgesį, paminėjo: „*pasiskiepiję nuo pandemio H1N1 gripo*” 14% lietuvių ir 4% visų europiečių, pradėję „*dėvėti veido kaukę*” (7% ir 3%), „*pasiskiepiję nuo sezoninio gripo*” (7% apklaustų Lietuvos piliečių ir 2% visų apklaustųjų) ar „*vartoję antivirusinius vaistus (pvz., tamiflu, relenza)*“ 5% lietuvių ir 2% visų apklaustųjų.

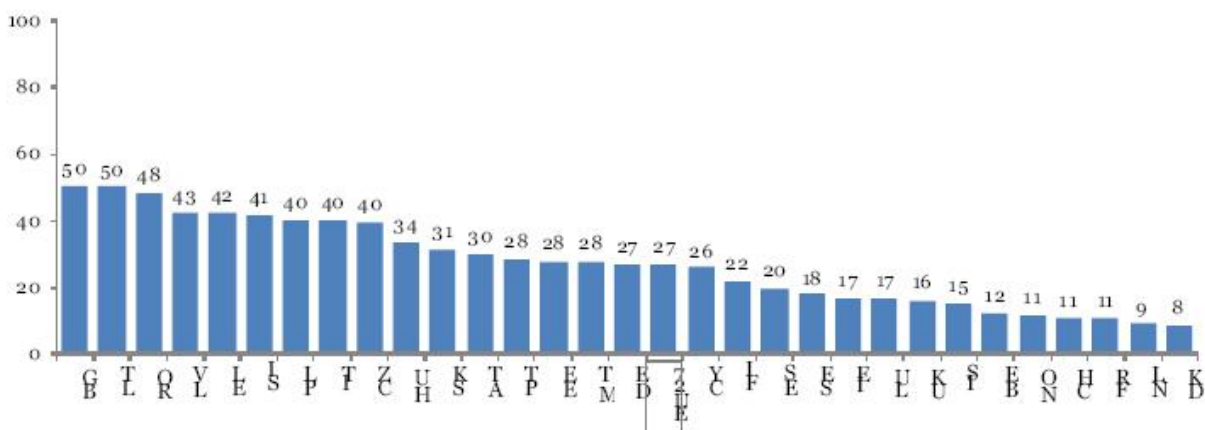
Prevention taken: **Wash hands regularly**

Q9. In what ways?

Base: those who changed their behaviour to protect themselves against pandemic H1N1 flu, % by country

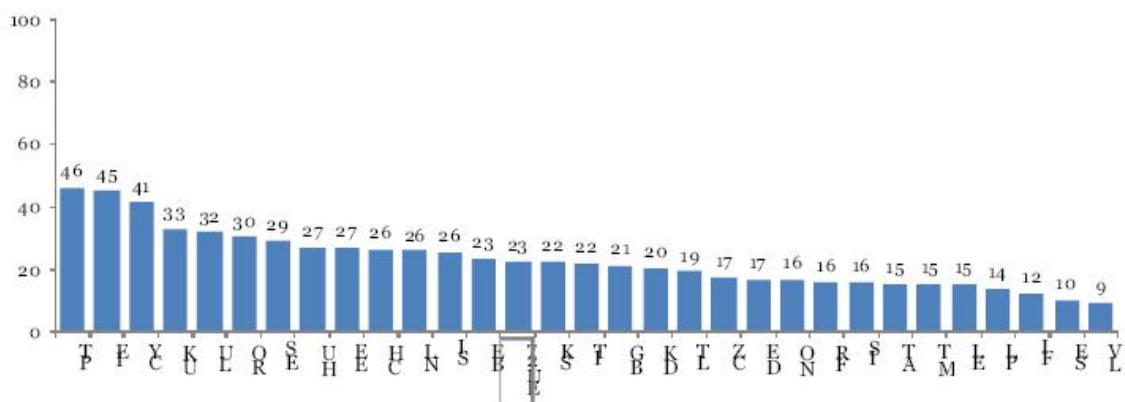
Prevention taken: **Avoid places where large numbers of people are gathered (e.g. buses, trains, bars, restaurants, schools etc)**

Q9. In what ways?

Base: those who changed their behaviour to protect themselves against pandemic H1N1 flu, % by country

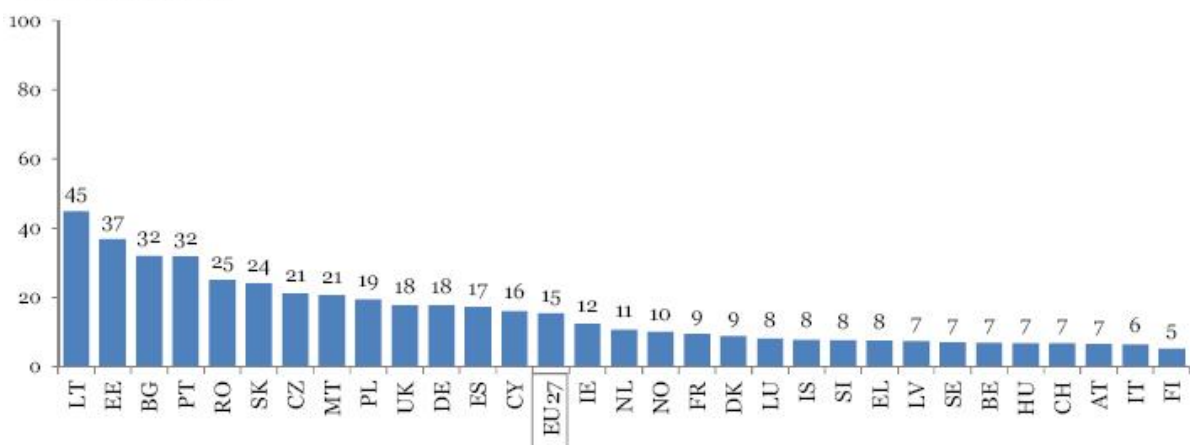
Prevention taken: **Good respiratory hygiene (e.g. Sneezing into a tissue, disposal of used tissues)**

Q9. In what ways?

Base: those who changed their behaviour to protect themselves against pandemic H1N1 flu, % by country

Prevention taken: **Avoid contact with people who are infected with pandemic influenza H1N1**

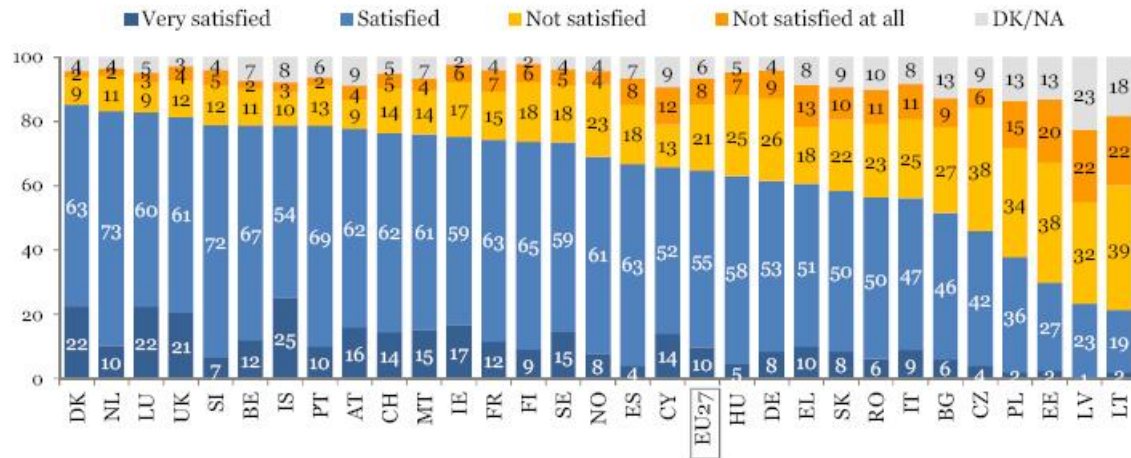
Q9. In what ways?

Base: those who changed their behaviour to protect themselves against pandemic H1N1 flu, % by country

Maždaug du trečdaliai visų apklaustos dalyvių (65%) buvo patenkinti jų šalių institucijų taikomomis kiaulių gripo prevencijos priemonėmis. Tuo tarpu tokių Lietuvos respondentų buvo vos penktadalis (21%) (tiksliau, 2% apklaustų Lietuvos piliečių (10%) buvo labai patenkinti ir 19% apklaustų Lietuvos piliečių (55%) patenkinti.)

39% lietuvių ir penktadalio (21%) visų respondentų jų šalyse taikytos prevencinės priemonės nepatenkino, o dar penktadalis (22%) mūsų tautiečių (8% visos Europos duomenys) šiomis priemonėmis buvo visiškai nepatenkinti.

Satisfaction with taken preventive measures against pandemic H1N1 2009

Q12. Based on what you know, how satisfied are you with the preventive measures that authorities in [OUR COUNTRY] have taken so far against pandemic (H1N1) flu?
Base: all respondents, % by country